

wild zwijn

natuurboekje
van

HOI!

IN HET NAJAAR begint de rauschtijd. Huh, rauschtijd? Ja, zo heet bij wilde zwijnen de paartijd. In de rauschtijd gaan de keilers, dat zijn de volwassen mannetjes, op zoek naar de zeugen. Dat zijn de volwassen vrouwtjes. Een zeug heet ook wel een 'bagge'. De jonkies heten frislingen. En dan heb je ook nog de overlopers. Dat zijn jonge zwijnen van een of twee jaar. Een stel zeugen met hun jongen leven als groep bij elkaar. Dat kunnen wel 10, 20 of zelfs 30 dieren zijn. Zo'n groep heet een rotte. Wat een gekke woorden hè?

Haha, wilde zwijnen hebben een eigen woordenboek!

DE RAUSCHTIJD BEGINT meestal in november. De keilers zoeken elkaar op en vechten flink met elkaar. Ze willen een rotte zeugen voor zichzelf. Wie sterk en de baas is, mag paren. Met hun scherpe hoektanden proberen ze elkaar te bijten. Aan het eind van de rauschtijd zitten ze vol littekens. Soms overleeft een keiler de strijd niet.

De frislingen worden geboren in een nestkuil die de zeug heeft gemaakt. Het kunnen er 3 zijn, maar ook 12. Bij 12 zijn alle tepels bezet. Hoe ouder en gezonder de zeug, hoe meer jongen ze krijgt. Ze blijven een week in de nestkuil en drinken melk bij hun moeder. Daarna ook bij andere zeugen met jonkies.

WILDE ZWIJNEN HOUDEN van bossen. Er moeten natte plekken zijn, want ze willen rollen in de modder. Zo'n modderbad maakt ze schoon! De modder op hun lijf droogt op met alle prikbeestjes die daar zitten. Zwijnen schuren tegen boomstammen de modderkorst eraf. Weg beestjes!

Wilde zwijnen zijn de voorouders van de varkens. Ze zijn familie van elkaar. Zoek de verschillen en schrijf ze hier op.

.....

.....

.....

.....

.....

ZODRA HET SCHEMERIG wordt, komen wilde zwijnen in actie. Ze scharrelen knorrend door de bossen en willen hun buik vullen. Met hun stevige snuit wroeten ze de grond om. Ze lusten bijna alles. Wortels, bessen, slakken, torren, muizen, dode dieren... Ze wroeten ook mais- en bietenvelden om. Boeren zijn daar niet blij mee.

In de winter eten wilde zwijnen heel veel eikels en beukennootjes. Door het natte weer zijn die er dit jaar weinig. Dat wordt een hongerwinter! Er zullen zwijnen verzwakken en doodgaan. De laatste jaren waren er genoeg eikels en beukennootjes, soms zelfs megaveel. De zwijnen bleven sterk en gezond en de zeugen kregen veel jongen. Tja, het ene jaar hebben ze volop eten, het andere jaar niet. Dat is de natuur.

DE KANS DAT JE in de bossen een rotte wilde zwijnen ziet, is niet zo groot. Wilde zwijnen zijn heel schuw. Ze horen en ruiken je van ver en gaan er meestal snel vandoor. Kom je toch zwijnen tegen, blijf altijd op afstand. Ga niet vlakbij een foto maken. Je weet nooit wat voor bui ze hebben. Dat geldt zeker voor een zeug met frislingen. Zij wil haar jongen beschermen en kan aanvallen.

Soms zijn er speciale wildexcursies. Een boswachter kent zijn bos als geen ander en weet waar en hoe je veilig wilde zwijnen en ander wild kunt spotten. Leuk en spannend om mee te gaan!

POST

Bedankt voor al jullie inzendingen over volksnamen voor de gaai. Oudere lezers hebben goed meegedaan! 😊 Sommige namen lijken op elkaar, maar zijn toch anders. Er zitten heel grappige namen bij. Kijk maar!

- ✓ *Blauwe markoef* (Midden-Limburg)
- ✓ *Blauwmarkduif* (Tegelen)
- ✓ *Broekhannik* (Brabant)
- ✓ *Bullemerk* (Grubbenvorst)
- ✓ *Kwaakekster* (Noord-Limburg)
- ✓ *Maarts veulen* (Horn)
- ✓ *Maerklaf* (Horst)
- ✓ *Meelkorf* (Lottum)
- ✓ *Meelkolf* (Arcen)
- ✓ *Meerkol* (Susteren)
- ✓ *Merkef* (Sittard)
- ✓ *Merkoef* (Midden-Limburg)
- ✓ *Merkuf* (Sittard)
- ✓ *Metkolf* (Venray)

Het Limburgs Landschap
Rijksstraatweg 1, 5943 AA Lomm
T 077-473 7575

info@limburgs-landschap.nl
www.limburgs-landschap.nl

Samenstelling en tekst
Ditte Merle

Tekeningen Wil Kroon

Alle tot nu toe verschenen
natuurboekjes zijn voor scholen en
natuurgroepen te downloaden via:
[www.limburgs-landschap.nl/
kinderboekjes](http://www.limburgs-landschap.nl/kinderboekjes)

DOE JE MEE? Wilde zwijnen zijn nuttig voor planten en dieren. Kun jij bedenken waarvoor wilde zwijnen in de natuur nuttig zijn? Laat het ons weten! Stuur je inzending vóór 13 februari 2022 naar Het Limburgs Landschap.

Doeidoei, tot volgend jaar!

WILD-ZWIJN-WEETJE In het najaar krijgen wilde zwijnen een dikke wintervacht. In de lente vallen de donkere, lange winterharen uit en komen er lichte, korte haren in de plaats.